

EHKÄISEVÄ PÄIHDETYÖ EHYT ry
Förebyggande rusmedelsarbete EHYT rf

Nuorisotyön seminaari Kanneljärven opisto

28.4.2014

Mika Piipponen

Kouluttaja, EHYT ry

Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry

- Yhdistys aloitti toimintansa 1.1.2012, kun Elämäntapaliitto, Elämä On Parasta Huumetta ry ja Terveys ry yhdistyivät.
- Toimii koko maassa ja koko väestön parissa terveiden elämäntapojen edistämiseksi.
 - 8 aluekoordinaattoria
 - 25 toimintakeskusta
 - 103 jäsenjärjestöä ympäri Suomen
- Työ ulottuu lapsista ja nuorista työ- ja eläkeikäisiin. Työtä tehdään sekä ihmisten parissa että internet- ja mobiilityövälineillä.
- Alkoholiin, tupakkaan ja huumeisiin liittyvän ehkäisevän työn ohella EHYT ry ehkäisee pelaamisesta syntyviä haittoja sekä edistää liikennehaittiutta.

Missä mennään?

- Tupakkatuotteiden käyttö on vähentynyt
 - Nuuskan käyttö on lisääntynyt jonkin verran
- Alkoholin kokonaiskulutus on vähentynyt
 - Raittiiden nuorten osuus entistä suurempi
- Huumausaineiden käyttö on lisääntynyt hiukan
 - Nuorten asenteet kannabista kohtaan aiempaa myönteisempiä
 - Muuntohuumeet muokkaavat huumausainekenttää

Tupakka

- Tupakointi vähenee koko ajan ja tupakanpoltto aloitetaan aiempaa myöhemmin
- Noin joka viides 14-18-vuotiaista nuorista tupakoi päivittäin
- Nuorten päivittäisessä tupakoinnissa suuria eroja suhteessa koulu-uraan ja –menestykseen
 - Heikommin koulussa pärjäävät tupakoivat enemmän
 - Päivittäinen tupakointi on yleisempää koulunkäynnin lopettaneilla ja opintojaan ammattioppilaitoksissa jatkavilla
- Tupakoimattomien asenteet tupakkaa kohtaan ovat aiempaa negatiivisempia

Nuuska

- Nuuskan maahantuonti ja sen kautta käyttö lisääntynyt jonkin verran
 - Merkittäväntä käytön kasvu nuorten poikien keskuudessa
 - 14-18-vuotiaista pojista 8 % käyttää nuuskaa päivittäin
 - Tyttöjen käyttö harvinaista, mutta markkinointia suunnataan koko ajan enemmän myös nuoriin tyttöihin ja naisiin
 - Enemmän makuvaihtoehtoja (mm. vadelma, vanilja, piparminttu) sekä mielikuvia terveystvaikutuksista (fluori)
- Nuuska mielletään tupakkaa haitattommaksi päihteksi
- Nuuskan käyttö koetaan helpommaksi ja huomaamattommaksi sekä usein myös sosiaalisesti hyväksyttymmäksi kuin tupakointi

Alkoholi

- Alkoholin kokonaiskulutus on vähentynyt hiukan
 - Naisten osuus kokonaiskulutuksesta on kasvanut
 - Nuorten humalajuominen on vähentynyt viimeisten kymmenen vuoden aikana ja alkoholinkäytön aloitusikä on noussut
 - 14-18-vuotiasta nuorista n. 10 % käyttää alkoholia viikoittain ja n. 22 % juo itsensä tosi humalaan vähintään kerran kuukaudessa
 - Noin joka kolmas 14-18-vuotias nuori kertoo olevansa raitis
- Nuorten alkoholinkäytön kannalta erilaiset siirtymävaiheet ovat riskiajankohtia
- Luokkapolarisaatio ei ole nuorten alkoholinkäytön osalta niin selkeää kuin tupakoinnin kohdalla, mutta havaittavissa on, että paremmin koulussa pärjäävät ovat useammin raittiita ja juovat itsensä harvemmin humalaan kuin koulussa heikommin pärjäävät

Alkoholista aiheutuvat haitat

- 78 % miesten ja 88 % naisten päihdehaitoista aiheutuu muille kuin suurkuluttajille
- Joka kymmenes yli 30-vuotiaan kuolintapaus on alkoholin aiheuttama
- Vanhempien alkoholinkäyttö on vakavin yksittäinen lasten pahoinvointia aiheuttava tekijä
 - Jopa joka viidennessä suomalaisperheessä käytetään liikaa alkoholia
 - Joka kymmenes suomalaislapsi varttuu perheessä, jossa vanhempien päihteiden käyttö aiheuttaa lapselle erilaisia akuutteja tai pysyviä haittoja
- Nuorille tapaturmat ovat yksi merkittävimmistä alkoholin käytöstä aiheutuvista haitoista

Huumausaineet

- Huumausaineiden käyttö on lisääntynyt viime vuosien aikana
 - Selkein kasvu kannabiksen kohdalla
- 14-18-vuotiaista nuorista n. 14 % kertoo kokeilleensa jotain laittomia huumausaineita vähintään kerran
 - Nuorimmat kannabiksen käytöstä kiinni jääneet 12-vuotiaita
- Kannabis on käytetyin huumausaine Suomessa
 - Kotikasvatuksen lisääntymisen seurauksena marihuanasta on tullut hasista suosituimpi kannabistuote
 - Noin miljoona suomalaista on kokeillut kannabista
- Muuntohuumeet (mm. MDPV, JWH-018, ”kylpysuolat”) muokkaavat osaltaan huumausainekenttää
 - Aineita joiden koostumusta on muutettu niin, ettei niitä voida lukea huumausaineiksi
 - Eri valmistajien ja valmistuserien pitoisuudet voivat vaihdella suuresti

Lisää tietoa

- EHYT ry - Julkaisut
- IrtiHuumeista.fi
- LastenSeurassa.fi
- Päihdelinkki.fi
- THL - Kouluterveyskysely 2013

